

SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Nazanilla (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 196.

V Ljubljani, v ponedeljek 27. avgusta 1888.

Letnik XVI.

Minister Trefort †.

△ Truplo pokojnikovo leži že v zemlji, listi pa še vedno pišejo o njegovem življenju in delovanju. Trefort bil je znamenita oseba v javnem življenju državne polovice ogerske, kjer je živel in deloval nad pol stoletja. Smrt njegova je znamenit dogodek v političnem in obče kulturnem življenju državljanov pod krono sv. Štefana. Malo pred smrtjo imenovano je bilo imé njegovo v vseh večjih avstrijskih listih zaradi znanega prepira s kardinalom in primarom ostrogonskim. Smrt je bila v tem slučaju mirovni posredovalec.

Vsi madjarski listi brez razlike strank obžalovali so smrt naučnega ministra Treforta, v člankih slavili so pokojnika kot madjarskega (?) učenjaka, rodoljuba in državnika ter naštevati njegove zasluge za šolstvo v Ogerski. Nikdo ne more tajiti, da si je Trefort v resnici pridobil velike zasluge za — gospodujoče pleme madjarsko. Vprašanje pa je, ali bodo ti vspehi tudi trajni. Naravno je, da ga slavé madjarski listi — s tem bi izrekli vso kritiko o njem —; a čudno je, da ga poveljuje tudi srbski v Budimpešti izhajajoči list „Srpski Dnevnik“, ki obžaluje, da „Avgust Trefort ni izvršil vseh želj svojih, da ni dočakal sadu svojega delovanja“. Novosadski list „Branik“ piše o njem: „Glavno mu je bilo, akoravno ni bil rodom Madjar, da širi madjarizacijo s pomočjo šol. Trefort je bil tudi „naš“ minister, ker je nadzoroval srbsko cerkev in šole. Srbi ga ne bodo ohranili v prijetnem spominu, ker jim je napravil mnoge grenke ure. Pod njim je bil uveden madjarski jezik v naše šole. Pod njim je bila naša avtonomija v izjemnem stanju. Pod njim je bil odklonjen postavno izvoljeni patrijarh, in s tem žaljena naša volilna pravica. Pod njim je bi odpravljen srbski referent za cerkvene in šolske stvari. Kot človeka ga častimo, ali za njim kot ministrom ne bo zajakalo srbsko oko“. Enako piše o njem tudi „Zastava“.

Trefort je 16 let opravljal posle ogerskega ministra za uk in bogočastje, akoravno se prej ni odlikoval mej tovariši s posebnimi čini. Imel pa je posebne duševne lastnosti in bil izredno delaven.

Dopisnik dunajskemu „Vtrld-u“ piše o njem: Trefort ni bil govornik v staro-ogerskem stilu, tudi njegovi svetovni nazori niso se strinjali z madjarskimi. Bil je udan madjarskemu narodu, toda imenoval se je „Evropejca“. V tem oziru bil je enak svaku svojemu, pokojnemu madjarskemu politiku baronu Eötvösu. Vendar je bil ta idealist, ki je ljudi in razmere sodil z najboljše strani, Francoz Trefort pa je bil pesimist in odločen Voltairejanec. Kot materijalist dal je slovo veri ter se vrgel v naročje oportunitizmu. Ta politična vera je sedaj povsod v cvetju in klasji, ker je najzločnejša. Taki politiki ne plavajo nikoli proti valovom, marveč izročé ladijo svojo toku vode, kamor jo nese. Vendar je dobro presodil in obsodil madjarskega naroda svetovno znani šovinizem, to le z besedo; v dejanji pa se je udal popolnoma volji madjarske ideje. Francoz Trefort je s ponosom povdarjal, da je le redko katero madjarsko knjigo prečital do konca, in vendar noben minister ni toliko storil za madjarizacijo, kakor ravno on. Opozorimo le na slovaške razmere.

Marsikomu je še v spominu znameniti govor njegov v državnem zboru l. 1861. o narodnosti, veri, šoli itd. V tem govoru se je pokazal moža, ki spoštuje tuje prepričanje in pravice v teoriji, v dejanji pa dela nasprotno. Kako premenljivega značaja je bil Trefort, kaže njegov vzgled, da navdušen zagovornik Deakove politike more s časom postati odločen pristaš Tiszov. Isto velja o njegovi naučni politiki. Izdelal in uvel je mnogo šolskih načrtov, a vse zaporedoma zopet zametaval in zamenjaval. Manjkalo mu je pravega prepričanja. Storil je za Madjare mnogo dobrega; zidal je šole, klinike, skrbel za knjižnice in učilne pripomočke, a šolska politika njegova ostala bo nemadjarskim narodom v najžalostnejšem spominu.

Po ogerskih šolah je malo evropskega, še manj krščanskega duha. Trefortu je bila vera potrebno zlo, cerkev policija, državni absolutizem pa ideal. Zadnja leta vtikal se je vedno v cerkvene stvari ter skušal prikrajšati cerkvene pravice, oslabiti veljavo cerkvenih dostojanstvenikov. On ni sovražil cerkve iz prepričanja, marveč se je ravnal po javnem mnenju, katero delajo židovsko-madjarski časniki.

Trefort ni poznal stalnosti in vztrajnosti. Za moža ni dovolj, da snuje nove načrte in reforme, mora jih tudi izvajati, kakor zahtevajo prave potrebe časa in razmere dežele, ozirati se mora na prepričanje in pravice družih. A tega ni storil Trefort. Duh njegov bil je bister in živ, volja pa in moč bili ste slabi, prepričanje podobno živemu srebru. Zato bodo potomci različno sodili njegovo delovanje. Naslednik njegov imel bo mnogo dela, da podere mnogo, kar je postavil Trefort.

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. avgusta.

Notranje dežele.

Nemški cesar je naprosil kot krstna botra za svojega novorojenega sina *avstrijsko cesarico* in nadvojvodo *Karola Ludovika*.

Novo *davčno kazensko postavo* predložila bo vlada državnemu zboru. Dotični načrt je že izgotovljen.

Štajerski deželni odbor pričel je z društvom „Unionbank“ obravnave zaradi konverzije zemljiščno-odveznega dolga. Zemljiščno-odvezni dolg Štajerske je iznašal koncem junija tekočega leta 88 milijona goldinarjev.

Kako sodijo *Madjari o narodnostni ravnopravnosti*, pové nam najodličnejši madjarski list „Pesti Napló“, ki naravnost zahteva, da se odstrani postava iz leta 1868. o „takozvani jednako-pravnosti“. Ta zakon je po mnenju lista „velika napaka“ v madjarski politiki, ter se more narodnostno vprašanje rešiti le na eden način: „s popolnim pomadjarjenjem“. Zanimivo pri tem je, da je vsled te pisave najbolj razburjena graška „Tagespost“, ki zasluži v prvi vrsti, da v jednakopravnostnem oziru podá roko svojemu budimpeštanskemu bratcu!

Kot prihodnji *ogerski* naučni minister imenujeta se grof Geza Szapary in nadžupan grof Albin Czaky.

Vnanje države.

Srbski ministerski predsednik Kristić je brzojavno pozval kralja Milana, naj se hitro kakor mogoče povrne v Srbijo. Ob enem mu je nasvetoval, naj prekličé ustavo in uvede izjemno stanje. Kralj je hotel obiskati Isl, toda, kakor se poroča od tod, opustiti je moral ta načrt.

LISTEK.

Ponedeljsko pismo.

Zdaj so jeli nekateri očitati državno-zborski večini, da že devet let vlada in še ni bilo slišati o njenem programu. Čemu je treba programa? Pri posameznem človeku je dosti, da posluša glas svoje vesti in duh se bo primerno razvijal, telo se pa tako razvija po naravnih zakonih. Semtertje je treba pametnega dnevnega reda, ali programa umetno skovanega ni nikdar treba. Na Dunaji in v njegovi okolici so se letos kristijani združili ter se zaradi tega imenujejo združeni kristijani. So si li napravili kak program? Ne, ako se kristijani združijo, jim ni treba družega, kakor povdarjati to, kar je kristijanom skupno, kar jih druži. In državno-zborski desnici zadostuje popolnem, ako deluje za naravno razvijanje cele države in posameznih deželá na podlagi zgodovinske kontinuitete.

Gosp. vrednik, Vi si tudi niste programa napravili, ko ste jeli list vredovati, ker prejeli ste list „cum beneficio inventarii“. In ko se je „Slovenec“

ustanovil, mu tudi ni bilo treba programa kovati, kajti ako je hotel biti političen list za slovenski narod, ki je v ogromni večini katoliški veri in cesarju udan, imel je že jasen program pred seboj. Načelo „vse za vero“, oziroma „vse za vero, dom, cesarja“ postaja vedno bolj umevno in nima več očitnega nasprotovanja, ali včasih je bilo drugače.

Gosp. vrednik, jaz sem starejši od Vas in zaradi tega več pomnim. Pa zato mi ne smete zameriti, če pravim, da več pomnim. Pri nas na kmetih govorimo le o tem, koliko kdo pomni, ne pa, kako je kdo učen; le pri velikonočnem izpraševanju je dobro, če se kdo prav učeno odreže. Jaz še dobro pomnim, kdaj je „Slovenec“ nastal, in kaj se je tačas o njem pisalo in govorilo. Pa sodba slovenskih narodnjakov me ni zelo zanimala, ker vedelo se je tako, da bodo nekateri list in vse v njem dobro in slabo hvalili, nekateri pa list in najboljše članke grajali; a zanimalo me je izvedeti, kako se bo uradni list izrazil o novorojenem tovariši. Precej drugi dan se mi je želja izpolnila. „Laib. Ztg.“ je rekla o „Slovenčevi“ glasilki: „Patriotisch klingt sie (die Devise) eben nicht, ausser man würde

sie von rückwärts lesen.“ Kako se vse izpreminja. Tačas „Slovenčev“ načelo ni bilo patrijotično, nego kolikor toliko izdajsko; dandanes bi bila pa taka uradna pisava nepatrijotična. Ker se svet vrti in mi ž njim, utegne se v nekaj letih nekaterim zopet toliko zvrzeti, da Vam bodo očitali, da Vaše načelo ni patrijotično.

Ali bati se Vam tega skoraj ni treba. Ker imamo zdaj toliko čistilnih sredstev in strojev, sčistili so se precéj zelo tudi naši nazori. Odkar so francoski revolucionarji javno proglasili za svoje načelo: „Ni Dieu, ni maître“, je vedno težavneje v kalnem loviti. „Liberté, fraternité, égalité“ ali „vse za narod, omiko in svobodo“ ali „vse za domovino“ so jako lepe besede ali za-nje ne prime nihče, če mu jih ne tolmačiš ali po krščanskem ali po revolucionarnem načelu. Ljudje so postali praktični; imajo še sicer dosti igrač, a leseni konjički pa niso več modérni.

A vsak človek se ne prelevi kmalu. Vidite, jaz sem bil včasih liberalec, ali vsaj ljudje so pravili tako in nekateri še zdaj tako o meni mislijo. Tako počasni so tudi dunajski delavci. Ti so bili nekđaj

skih blagajnicah v slučaju bolezni in trajne nezmožnosti za delo; 3.) a) o prizivnem pravu zadržug, b) o samostalnih rokodelskih zbornicah (komorah) slučajno s političnim pravom, c) o obrani izročenege dela in d) o premembi davka od zaslužka.

V včerajšnji seji mestnega zastopništva v Plzni bil je izvoljen po umrlem županu Fr. Pechúčku jednoglasno za starosto naglo procvetajočega in zdaj že nad 50.000 stanovnikov broječega mesta podžupan g. dr. K. Houška, mož vzornih lastnostij, ki bo v svojem dostojanstvu plzenski občini in narodu češkemu le v čast. Starostova plača letna se je zajedno zvišala na 4000 gld. V drugi seji pod predsedstvom novoizvoljenega župana razpravljalo se je o prvem predmetu cesarske naredbe, s kojo se ustanovi višja češka realka. Na zdar!

Trgovska in obrtniška zbornica.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko imela je, kakor smo že javili, dne 21. avgusta l. 1888. redno sejo pod predsedništvom gospoda zborničnega predsednika Josipa Kušarja, v navzočnosti gospoda c. kr. vladnega svetnika Antona Globočnika in naslednjih gospodov zborničnih svetnikov: Oroslava Dolenca, Frana Hrena, Frana Kolmana, Karla Luckmanna, Blaža Moharja, Frana Omerse, Tome Pavšlerja, Josipa Ribiča, Fr. Ks. Souvana, Ljud. Wriessniga in Jerneja Žitnika.

Gospod zbornični predsednik izjavi, da je za sklepčnost dovoljno število članov navzočnih, otvori sejo in imenuje overovateljema zapisnika gospoda zborničnega svetnika: Frana Kolmana in Karola Luckmanna. Potem naznani, da je povodom godu presvetlega cesarja Frana Josipa I. prosil gospoda c. kr. deželnega predsednika barona Winklerja, da izvoli na Najvišjem mestu izraziti najudanejšo čestitke trgovske in obrtniške zbornice. Nato došel mu je naslednji dopis c. kr. deželnega predsedništva z dne 20. avgusta 1888, št. 2237/pr.: „Vaše blagorodje! Njega ces. in kr. apostolsko veličanstvo blagoizvolilo je zahvaliti se najmilostneje za čestitke, ki jih je Vaše blagorodje izrazilo v imenu trgovske in obrtniške zbornice povodom Najvišjega rojstnega dne. Čast mi je to javiti Vašemu blagorodju vsled brzojavke gospoda glavnega pobočnika Njega veličanstva z dne 19. t. m. v nadaljne objavljenje. Naj prejme Vaše blagorodje zagotovilo mojega popolnega spoštovanja.“

Zbornica sprejela je to poročilo z vidnim zadovoljstvom.

Zbornični predsednik spominja se potem z laskavami besedami bivšega poslanca zborničnega v deželnem zboru, dne 23. julija 1888 umrlega visokorodnega gospoda Gustava grofa Thurna-Valsassine, na čegar rakev položila je zbornica venec in čegar pogreba se je vdeležil on z več gospodi zborničnimi svetniki. Govornik prosi zbornico v znamenje, da ga hoče v dobrem spominu ohraniti, da vstane s sedežev. Zbornica to stori.

I. Zapisnik zadnje sednje se odobri.

II. Gospod zbornični svetnik Fran Ks. Souvan poroča, da so se najodličnejši posestniki občine sodražiške obrnili do c. kr. poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Trstu s prošnjo za napravo brzojavne postaje in da je c. kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo izročilo to prošnjo zbornici v izjavo. Odsek se je natanko pečal s prošnjo ter se uveril, da šteje občina sodražiška 15 krajev, kateri so pri zadnjem številjenju imeli 2563 prebivalcev, od katerih je 732 v trgu Sodražici. Tukaj je 34 trgovcev in obrtnikov, vrhu tega je v krajih, spadajočih v občino: Zamostec, Nova Štifta, Ravni dol, Šigmarice, Podklanec, Globelj in Vinice 47 obrtnikov. Posebno je treba poudariti, da je vrhu tega v Sodražici znatna trgovina z lesnim blagom kot domačimi obrtnimi izdelki, kateri se kot: rete, sita, škafi, sklede itd. mnogo prodajejo na vse strani. Vrhu tega pospeševala bi naprava brzojavne postaje znatno tudi ostalo trgovino. Gozdovi so toliki, da se znatno izvažajo rezan in drug les ter tudi lesno blago. Odsek priznaje z ozirom na zdanje trgovinske odnošaje, da je potreba brzojavne postaje v Sodražici, ter predlaga: Zbornica naj priporoča napravo te postaje pri poštnem in brzojavnem ravnateljstvu v Trstu. — Predlog je bil sprejet. (Dalje prih.)

Dnevne novice.

(Nj. ekscelenca g. poljedelski minister grof Falkenhayn) pripeljal se je v soboto z družino v Trbiž, kjer ostane večdni.

(Umrli) je, kakor smo v zadnji številki naznani, mej telegrami, v soboto popoldne ob 1/2 3. uri preč. g. Mihael Debelak, kanonik stolnega kapitola tržaškega. Porodil se je dné 29. septembra 1818 v Tržiču na Gorenjskem ter bil v mašnika posvečen dné 8. septembra 1845. N. v m. p.!

(Nabiranje krajepisnih imen.) Začetkom julija tekočega leta se je osnoval zopet pod pokroviteljstvom „Matice Slovenske“ poseben odsek, ki si je stavil nalogo, l. 1876. po navetu profesorja Pleteršnika započeto delo nadaljevati in vspešno izvršiti. Njegov namen je, preskrbeti vse potrebno, da pridemo Slovenci čim prej tem bolje do zelo potrebnega popolnoma zanesljivega in kolikor toliko popolnega zaznamka krajepisnih imen slovenskih. Odsek sestavi je poseben poziv z vprašanji in ga objavil v slovenskih časopisih. Posebne iztise omenjenega poziva z vprašanji je že deloma, in bo še razposlal po vseh škofijah, dekanijah, farah, lokalijah, administracijah, kuracijah, ekspoziturah in vikarijatih slovenskih pokrajin. Odsek si je delo razdelil po farah, pri katerih so večinoma tudi šole — to pa zategadelj, ker mu bodo pri njegovem namenu glavna podpora in zaslonba č. gg. duhovniki in učitelji. Vsaka fara naj ima svojega posebnega nabiratelja, kateremu seveda, ako slučajno ravno razmere tako nanesó, pomagajo lahko še drugi. Ogromna tvarina skupnega dela pa, ki se utegne nabrati, bo razdeljena po občinah. Zategadelj je naprošen vsak nabiratelj, naj sestavi imenik svoje fare, ako se fara razprostira po več občinah, za vsako občino posebej. Po ljubljanski in goriški škofiji, oziroma nadškofiji je delo že razdeljeno in razposlanih v ta namen nad 400 pozivov. Za lavantinsko škofijo se je odsek obrnil v vsaki dekaniji do posebnega zaupnega moža, kot nekakega poverjenika, s prošnjo, naj razdeli pozive v posameznih farah svoje dekanije med najprimernejše osebe, naj naznani, koliko iztisov potrebuje in naj konečno pošlje imenik nabirateljev, da si ga odsek zabeleži. Več kot polovica naprošenih gospodov je odgovorila že ugodno in odsek jim je poslal zahtevanih 130 pozivov. Izvestno tudi ostali gospodje skromni prošnji v kratkem pritrde. Za tržaško-kopersko in za krško škofijo je sicer odsek tudi že storil potrebne korake, odgovorov pa doslej še nima; vendar se jih nadeje v kratkem. Tako utegnejo biti morebiti že prav kmalu preplavljene vse slovenske pokrajine s pozivi za nabiranje krajepisnih imen po precizno stavljenih vprašanjih, na katera bo vsacemu nabiratelju z malim trudom mogoče točno odgovarjati. Ako se odseku posreči dobiti od povsod ugodne odgovore, nagromadilo se bo ogromno izvrstne tvarine za krajepisni slovník slovenski, ki bo seveda potreboval izvrstne in spretne vredniške roke. Upajmo, da se delo v veliko korist slovenskemu napredku posreči!

(Prisilno delavnico) so toliko razširili, da bo v njej prostora za 400 odraslih kaznjencev. V dozi-danem poslopju so štiri velike delavnice. Vsi troški iznašajo okoli 70.000 gld.

(V novi vojašnici) dovolilo je vojno ministerstvo kantino hišnemu posestniku g. Goljašu.

(Smrkavi konji.) Nekemu posestniku v Kurji Vasi pobili so štiri konje, ker so bili smrkavi. Magistrat je ukazal, da razkužijo hlev in vse kar je bilo v dotiki s konji. Ulanska eskadrona, ki je prišla k vojaškim vajam v Ljubljano, ostala bo nekaj časa tukaj, ker je nekaj konj smrkavih.

(Ogenj) uničil je v soboto v Benečiji pri Trebnjem leseno kočjo. Zgorel je tudi jeden prašič. Škode utegne biti do 200 gld. — Sinoči bil je ogenj v Trbovljah. Natančnejšega poročila še nimamo.

(Slov. biciklistični klub) priredi v proslavo petindvajsetletnice „Sokola“ ljubljanskega veliko dirko z nagradami na cesti od Šent-Vida v Ljubljano. Pozivi na vnanje bicikliste so razposlani. Program o priliki.

(Premembe v posestvu) Graščino Škrljevo kupil je g. Anton Pavčič, nadučitelj v Št. Rupertu.

(Na Krim!) Gosp. J. Kocmur, poštar na Studenci pri Igu, piše nam naslednje vrstice: Nekateri gospodje izrazili so željo, da bi o lepem vremenu v nedeljo, dné 2. septembra, popoldne radi šli na Krim, da si z njegovega vrha ogledajo lepo našo domovino. V ta namen čakal bo opoldne na dolenski mitnici voz, s katerim se oseba lahko do hriba in nazaj pelje za 25 kr. Kogar veseli, zjasniti

duha na krimski višavi, naznani naj svoje ime do petka zvečer „pod Trančo“ št. 1, ali pa tam stoječemu postrežku.

(Vabilo) „Pedagogičsko društvo“ v Krškem bode slavilo štiridesetletnico vladanja Nj. veličanstva presvetlega cesarja Frana Josipa I. s tem, da slovesno otvori v prostorih krške šole svojo „stalno učilsko razstavo“ dne 2. septembra t. l. ob 10. uri dopoldne ob priliki, ko bode praznovalo isto slavnost „Slovensko pevsko društvo“ v zvezi s krškim slavnostnim odborom. — Nadejati se je, da si slovensko učiteljstvo in razumnštvo v mnogobrojnem številu ogleda to prvo učilsko razstavo na domačih tleh, katera ima v par mesecih svojega obstoja zabeležiti že znaten napredek. — Kdor pa ima še kaj predmetov za razstavo, določje naj jih nemudoma. Odbor.

(Vabilo) k svečanosti v proslavo 40letnega vladanja Nj. veličanstva cesarja Frana Josipa I., katero priredi „Slovensko pevsko društvo“ z rodoljubi krškega okraja v nedeljo dne 2. septembra 1888. leta v Krškem. — Vspored slavnosti in občnemu zboru je naslednji: 1. Ob 6. in 8. uri zjutraj sprejem gostov z Zidanega mosta in Novega mesta. 2. Ob 9. uri slavnostna sv. maša v vikarijatski cerkvi s petjem. 3. Ob 3/4 na 10 sprejem gostov s Hrvatskega. 4. Ob 10. uri otvorjenje stalne učilske razstave. 5. Ob 11. uri skupna pevska vaja. 6. Ob 12. uri veliki občni zbor „Slov. pevskega društva“ s sledečim vspešnim: I. Pozdrav in nagovor predsednika; II. Poročilo tajnika; III. Poročilo blagajnika; IV. Poročilo računskih preglednikov; V. Volitev a) predsednika in odbora; b) računskih preglednikov; VI. Razni nasveti in predlogi. 7. Ob 1. uri popoldne banket na vrtu g. Gregoriča. Couvert 1 gld. Vdeleženci se naj pri „Slavnostnem odboru“ v Krškem do 31. avgusta 1888 oglasijo. — Vspored velikemu pevskemu zboru se sodelovanjem polnoštevilne godbe c. kr. 17. peš-polka fem. baron pl. Kuhn pod vodstvom kapelnika gosp. Nemrave na prostoru pred meščansko šolo točno ob 4. uri popoldne: 1. Godba. 2. Slavnostni govor. 3. Cesarska pesem s spremljevanjem orkestra. 4. A. Foerster; „Pobratimija“, moški zbor. 5. Dr. G. Ipavec: a) „Pozdrav“ b) „Lahko noč“ mešana zbor. 6. Benj. Ipavec: „Na Preširnovem domu“, moški zbor s spremljevanjem orkestra. 7. A. Nedved: „Nazaj v planinski raj“, mešani zbor. 8. Dr. Gust. Ipavec: „Popotna pesem“, moški zbor. 9. A. Foerster: „Venec Vodnikovih in na njega zloženih pesni“, veliki mešani zbor s četverspevi, s samospeli za bariton in bas in spremljevanjem orkestra. Mej posameznimi pevske točkami svira c. kr. vojaška godba. — Po koncertu prosta zabava na vrtu gosp. Gregoriča, s petjem, godbo in umetnim ognjem. Ob 8. uri bakljada pred c. kr. okrajnim glavarstvom. Vstopnina za osebo 60 kr., za kmete in dijake 20 kr. Peveci, sodelujoči pri pevske zborih, so vstopnine prosti.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda) za Tolsti Vrh in okolico na Koroškem imela bo dné 9. septembra ob 4. uri popoldne v gostilni pri „Tiroleu“ v Guštanji svoj prvi občni zbor.

(Goriški „Sokol“) prične društveno delovanje dne 2. septembra. Slovesnost bode se vršila na Katarinijem vrtu. Spored: Predpopoldne sprejem došlih „Sokolov“ na kolodvoru. Ob 1. uri popoldne banket domačih in zunanjih „Sokolov“. Banketa vdeležé se lahko tudi drugi rodoljubi. Vsak član plača po 1 gld. Kdor želi vdeležiti se banketa, blagovoli naj to naznani odboru ali pa čuvaju goriške čitalnice vsaj do predvečera slavnosti. Ob 1/2 5. uri zvečer slavnostna beseda s sledečim vspešnim: 1. „Gorski popotnik“, stopaj, svira orkester. 2. Overtura iz „Nabucco“, svira orkester. 3. Pozdrav staroste. 4. „Sokolska“, poje moški zbor. 5. „Naprej“, stopaj, svira orkester. 6. „O bitvi“, poje moški zbor. 7. Finale iz „Zadnji Suliški dnevi“, svira orkester. 8. „V pepelnici noči“, deklamuje gospica Fabijani. 9. „Zrinjski-Frankopanka“, poje moški zbor s spremljevanjem orkestra. 10. „Umetnikov življ“, valček, svira orkester. 11. Slavnostni govor A. Žavrnika. 12. „Heregovska“, poje moški zbor s spremljevanjem orkestra. 13. Finale tercet iz „Ernani“ svira orkester. 14. Srečkanje 10 dobitkov; številka stane po 10 kr. 15. „Na boj!“ poje zbor s spremljevanjem orkestra. Svira goriški orkester 18 mož. Vstopnina k veselici je za društvenike prosta, nedruštveniki plačajo po 20 kr. Gospodje društveniki naprošeni so uljudno,

da si omisljijo za to prvo slavnost društvene obleke, katere izdeluje g. Martin Poberaj na Travniku. Ob enem naj blagovolé prinesej tudi društveno znamenje. Vstop k slavnosti ni dovoljen brez vabila. K obilni vdeležbi vabi

odbor telovadnega društva „Sokol“.

(Dva morská volka) zapazili so ribiči dne 24. t. m. pri otoku Čresu; jeden je bil dolg nad tri metre.

Telegrami.

Dunaj, 27. avgusta. Ruska cesarica s prestolonaslednikom je došla; pozdravila sta ju na kolodvoru pristrčno prestolonaslednik in prestolonaslednica. Cesarjevič je imel rusko, ruski prestolonaslednik avstrijsko uniformo. Po kratkem prestanku se je ruska gospoda odpeljala v Gmunden.

Dunaj, 27. avgusta. Mednarodni žitni in semenski somenj se je otvoril v navzočnosti vladnega zastopnika. Obiskovalcev je do 5000. Ceni se, da se bo moglo ne gledé na zalogo starega žita izpeljati v inozemstvo štiri do pet milijonov meterskih stotov pšenice odnosno moke, oziroma 2½ do tri milijone ječmena odnosno slada. Rž in oves se ne bodeta mogla izvažati.

Dunaj, 26. avgusta. Iz Gmunda se poroča, da pride tje dné 28. t. m. cesarica ruska obiskat svoji sestri vojvodinjo kumberlandsko in princesinjo valesko.

Praga, 26. avgusta. Pri včerajšnji volitvi v državni zbor za kmečke občine v okraji novoboleslavskem izvoljen je mladočeški kandidat, posestnik J a n d a z 227 glasovi. Staročeški kandidat H o n s dobil je 172 glasov.

Rim, 27. avgusta. „Italie“ in „Tribuna“ pišete, da se bo po končanih vajah povrnil mornarični oddelek v navadne postaje v Lavantu, ker je prenehala potreba, da bi ostale ladije v Sredozemskem morju.

Rim, 26. avgusta. „Riforma“ upa, da bo shod Crispijev s Kalnokyjem v Hebu končal vse komentare o shodu v Friedrichruhe ter dokazal, da ste Italija in Avstrija v evropskih vprašanjih edini. O posledicah obeh shodov se Evropa ne bo mogla pritoževati.

Kairo, 26. avgusta. Nil polagoma narašča; bojé se slabe žetve.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v milim.
		barometra v mm	toplomera po Celziju			
25	7. u. zjut.	736.2	12.2	sl. vzh.	megla	0.0
	2. u. pop.	734.4	24.0	sl. svzh.	oblačno	
	9. u. zveč.	734.9	18.0	brezv.	„	
26.	7. u. zjut.	735.8	14.4	brezv.	megla	0.0
	2. u. pop.	734.4	22.6	sl. svzh.	sk. jasno	
	9. u. zveč.	736.1	15.6	„	jasno	

Srednja temperatura obeh dnij 18.1° in 17.5°C., za 0.2° in 0.3° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

27. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 80 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ 16% „	82 „ 75 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 „ 10 „
Papirna renta, davka prosta	97 „ 80 „
Akcije avstr.-ogerske banke	870 „
Kreditne akcije	313 „ 60 „
London	123 „ 45 „
Francoski napoleond.	9 „ 78½ „
Cesarski cekini	5 „ 88 „
Nemške marke	60 „ 25 „

Na prodaj ste cenó in pod ugodnimi pogoji na trnovskem pristanišči v Ljubljani

hiši št. 8 in 10

s sadnim in zelenjadnim vrtom, njivo in travnikom. Hiši ste posebno ugodni za tovarniška ali vsakovrstna podjetja.

Natančneje poizvé se pri posestnici. (1)

Službo

(1)

organista in cerkvenika

18le mlad človek, ecclijanec, star 29 let, neoženjen, zmožen tudi v kakem mestu, trgu, ali pri kaki župniji orgljarsko in cerkveniško službo vestno in natanko opravljati.

Več se izvé pri A. Grčarji v Ajdovici, p. Žužemberk.

Izdajatelj: Matija Kolar.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijsko v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priloga prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano resno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupece so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

➔ Cenike na zahtevanje. ➔

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priloga svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gl. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gl., žimnate modroce po 20 gl., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe

po mogoče nizke cení.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela.

Cenilnik s podobami zastonj in franko.

Katoliška Tiskarna

priloga raznovrstne

vizitnice

po nizki cení.

Radgonska kislá voda

(Radkersburger Sauerbrunn)

Štefanije studenec.

➔ Najčistejši alkalični kislec. ➔

Lastnina J. DELLER-JA v Radgoni.

Glavna zaloga in prodajalnica za Kranjsko izročena je edino le agenturni in komisijski trgovini

J. Liningerja

Rimska cesta št. 9 v Ljubljani

kjer se sprejemajo vsa naročila.

Enotna cena je ako se kupi 100 bokalskih steklenic v zabojih po 25 steklenic 16 gl. in 100 steklenic po pol bokala v zabojih po 50 steklenic 11 gl. franko zaboj v Ljubljani. Manjše število steklenic se ne more naročiti, pač pa se dopošlje, ako kdo želi, kislec za poskušnjo.

Štefanije studenec

je oglene kisline in ogleno-kislega natrona najbolj bogata mineralna voda, je čisto alkaličen studenec in je vsled svojih izvanredno dijetljivih in zdravilskih lastnosti najizvrstnejši kislec. Z vinom pomešan je Štefanije studenec jako prijetna, hladilna in poživljajoča pijača in se posebno zaradi tega priporoča, kor tudi najkislejše vino spremeni v prijetno, ljubko in sladko-okusno pijačo. To se izvrši po posebni ugodni sestavi vode Štefanije studenec, po kateri se vinska kislina nevtralizira, to je uniči. S sladkorjem, limonami (citronami) ali raznim sadnim sokom zmešana je voda Štefanije studenec prav šampanjecu podobna. Vsled velike množine proste oglene kisline in dvojno oglenih kislinskih soli, posebno pa dvojno ogleno-kislega natrona je Štefanije studenec najboljša namizna pijača, katera se z vso pravico uvrščuje mej najboljše kislece cele Evrope.

Štefanijski studenec

ima kot zdravilo najboljši vspéh pri katarih želodca in črev, pri pomanjkanji teka, pri težkočah prebavljanja, pri zaprtji vode vsled prehlajenja, pri živčnih afekcijah.

➔ Dobi se ŠTEFANIJSKI STUDENEC v znanih specerijskih prodajalnicah v Ljubljani in na deželi. ➔ (24)

Za šolsko mladino pri slavnostih povodom 40letnega vladanja Nj. veličanstva cesarja priporočava z barvotiskano sliko cesarja našega in 17 lesoreznimi podobami okrašen, v najinem založništvu izišli slavnostni spis

Naš cesar

(1848—1888).

Zgodovinski spis za slovensko mladino.

Priredil učitelj.

Slavnostni ta spis, koji so priporočali visoki c. kr. deželni šolski svéti kranjski, koroški, primorski in štajerski najtopleje v nakupovanje, je kaj prilíčen zaradi svoje patrijotične vsebine kakor tudi zaradi bogate opreme svoje v stalen spomin na letošnjo štiri-desetletnico vladanja Nj. veličanstva cesarja našega Frana Josipa I.

Cena spisu je 18 kr. Za 100 in več kupljenih izvodov se znatno cena zniža. (15)

➔ Razprodajalcem dovoljuje se rabat. ➔

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg.

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapecirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popol-

no pozamenterijo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Uzorec blaga resnim kupcem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federnadmatzen) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot špeciáliteto: altarne preproge.

➔ Ceniki s podobami zastonj in franko na zahtevanje. ➔